

Sikkerhetskultur = etterlevelse av regler?

**Carsten Busch, Seksjonssjef Sikkerhet
Jernbaneverket, Banedivisjon**

ESRA Konferanse, 7. juni 2010

Innhold

- Noen refleksjoner
- Litt teori om forskjellig
- Dilemmaer
- Litt fra Jernbaneverkets forbedringsarbeid

Et enkelt (?!?) eksempel...

RISIKO = KONSEKVENNS * SANNSYNLIGHET

RØD = FARLIG = STOPP

**Hvilke sikkerhetskultur er bedre?
Etterlevelse eller risikobevist?
Bedre? Nivåer? Faser? ...?**

Kultursjokk for en utlending...

Regler – For hvem?

Påstand:

Å lage mye regler er en god løsning for omgivelser hvor det finnes mange dumme eller asosiale mennesker, eller mennesker som synes at å tenke er et kjempeteit aktivitet.

(Weggeman, 2007)

Tja...

Hva kjennetegner en sikkerhetskultur?

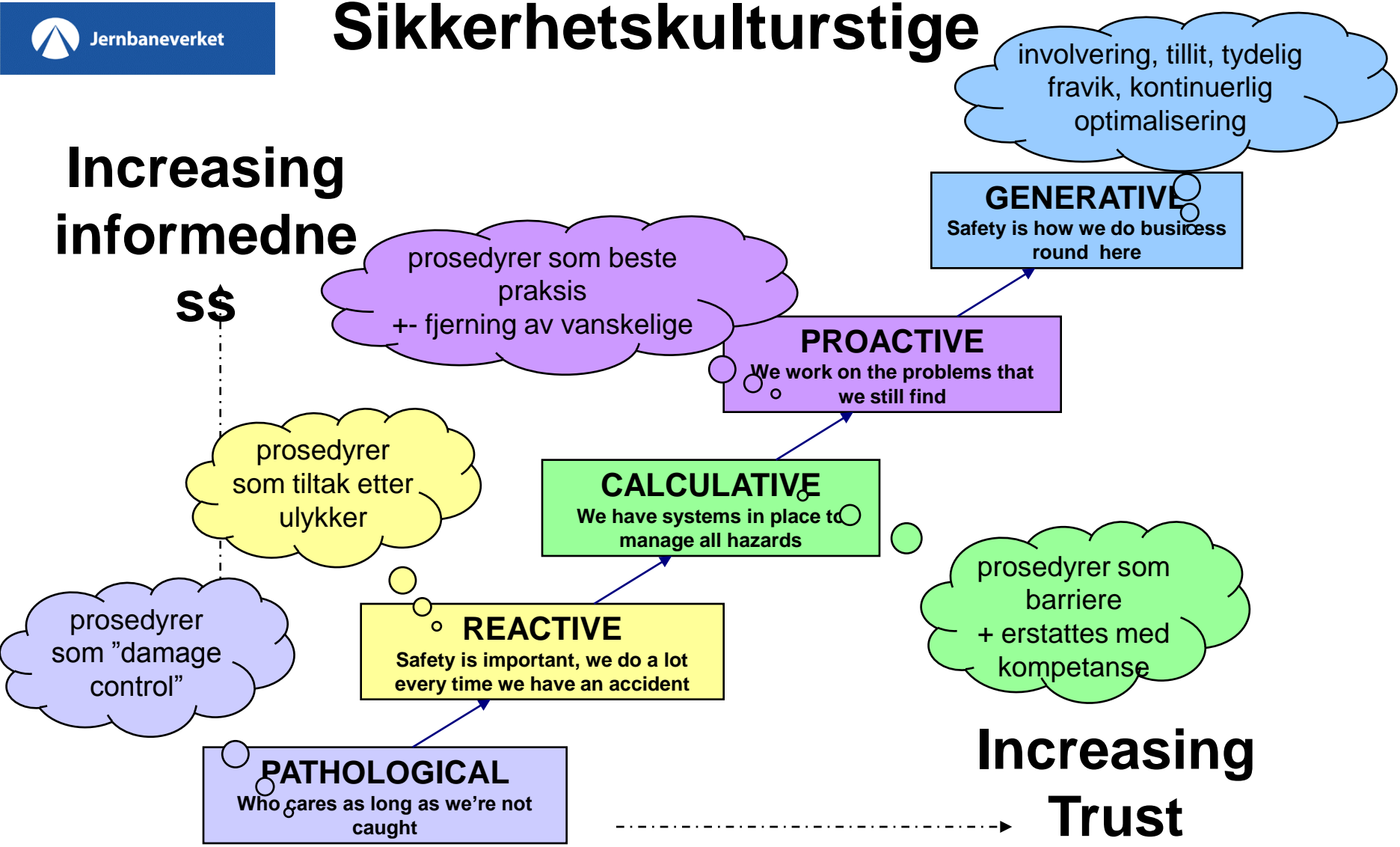
Informert	Kjenner til problemer
Forsiktig	Forventer det uventete, bevisst at feil ikke alltid kan forebygges
Rapportering	Det sies ifra, uhell og nesten uhell rapporteres
Rettferdig	Søker ikke syndebukken, klare retningslinjer hva som er akseptert og hva ikke (<i>"just culture"</i>)
Fleksibel	Justerer seg ved behov
Lærer	Implementerer nødvendige forbedringer

Sikkerhetskulturstige

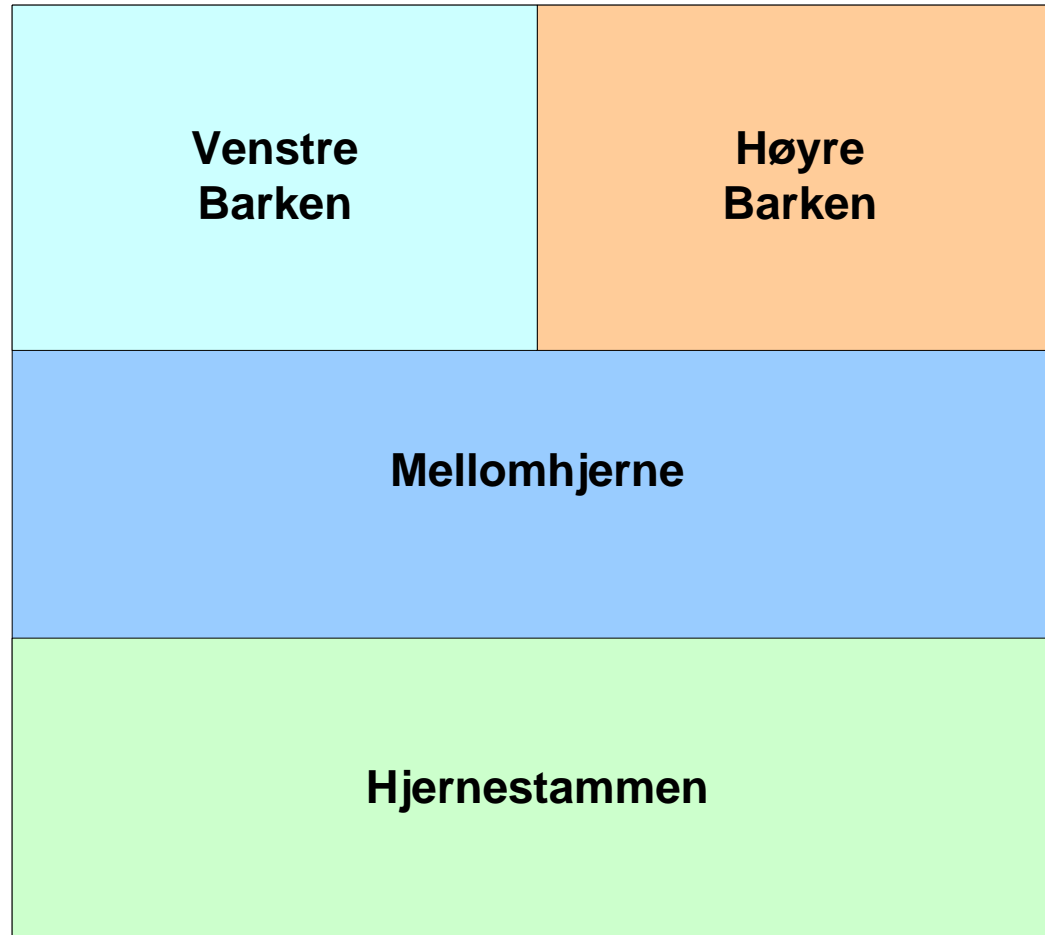
Increasing informedne

\$\$

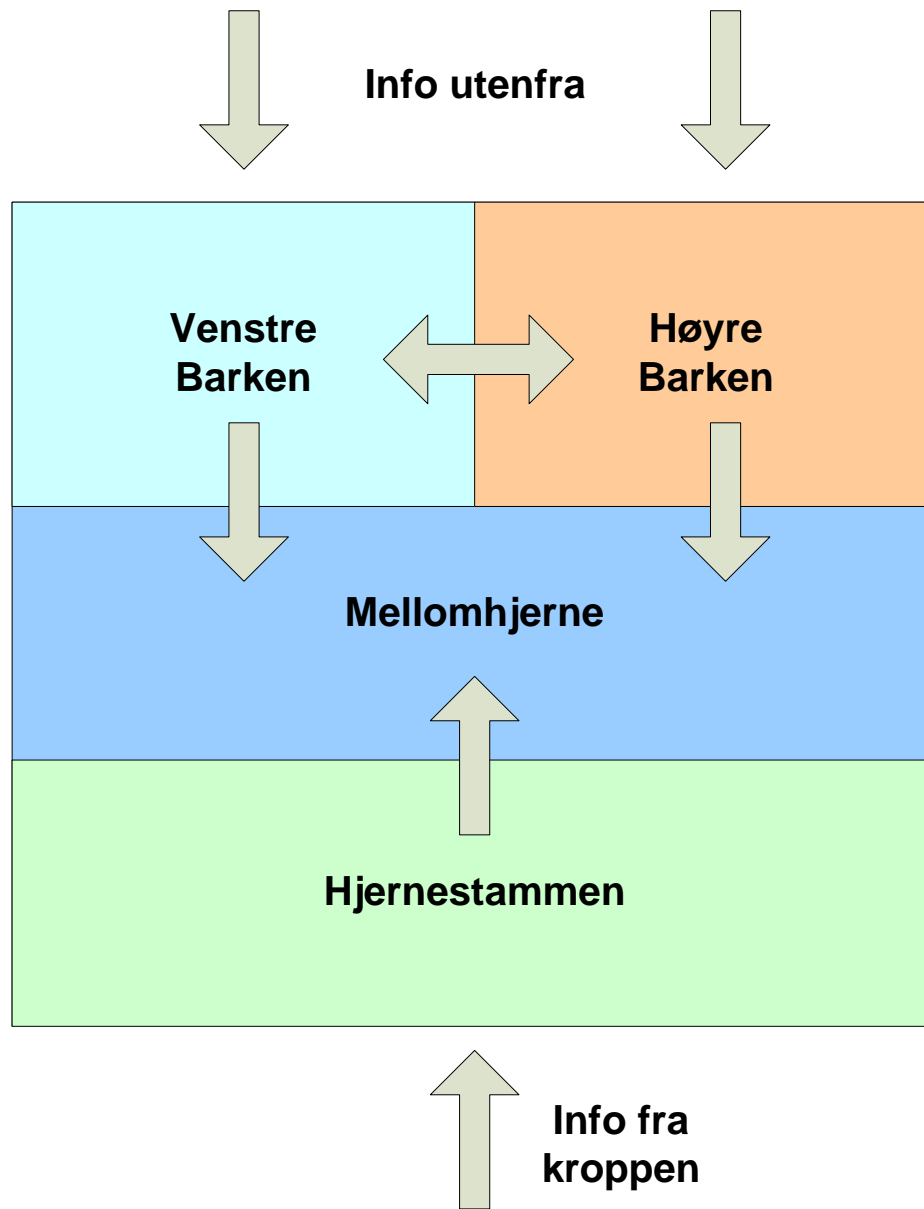

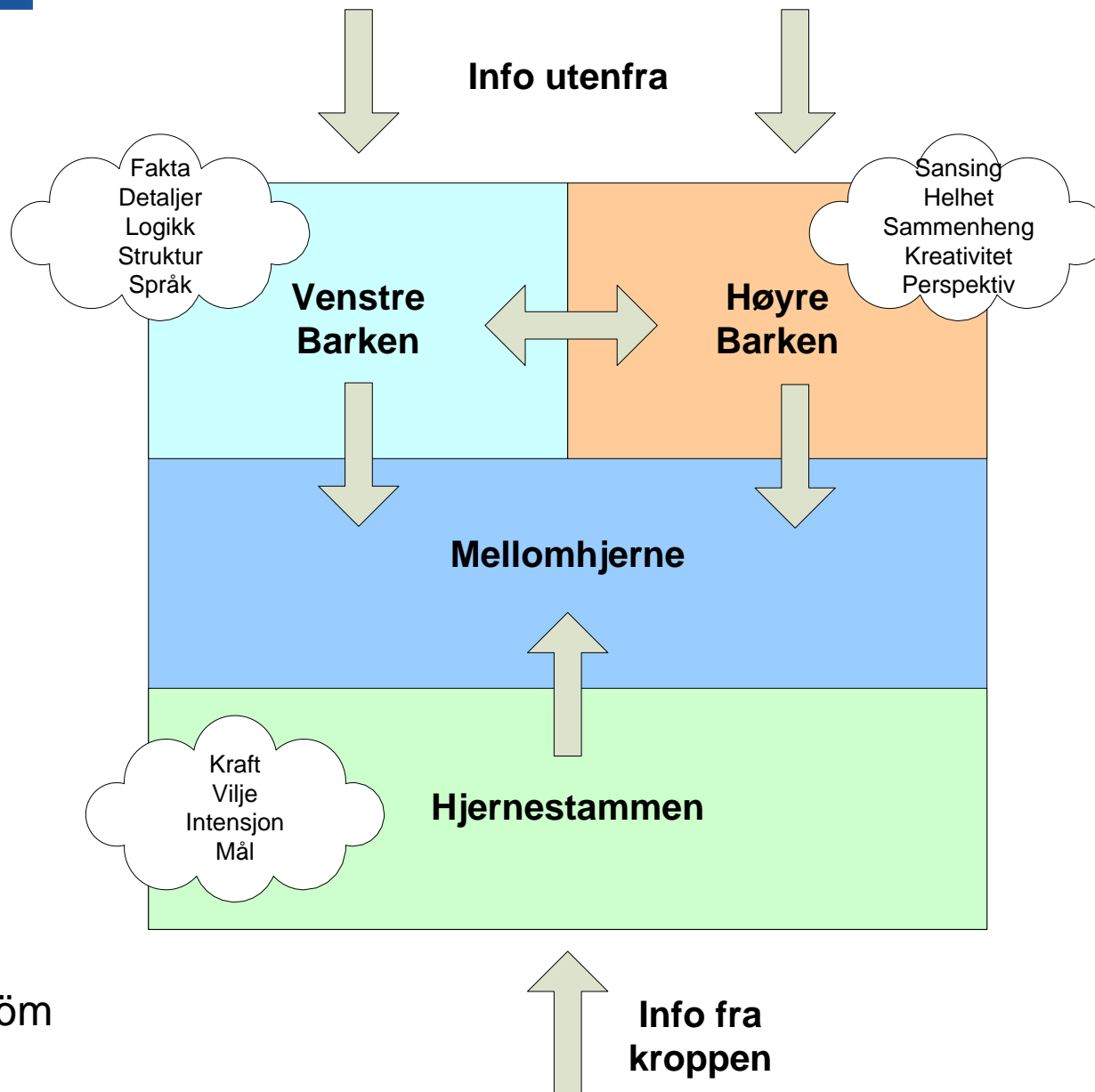
Litt om hjerne...

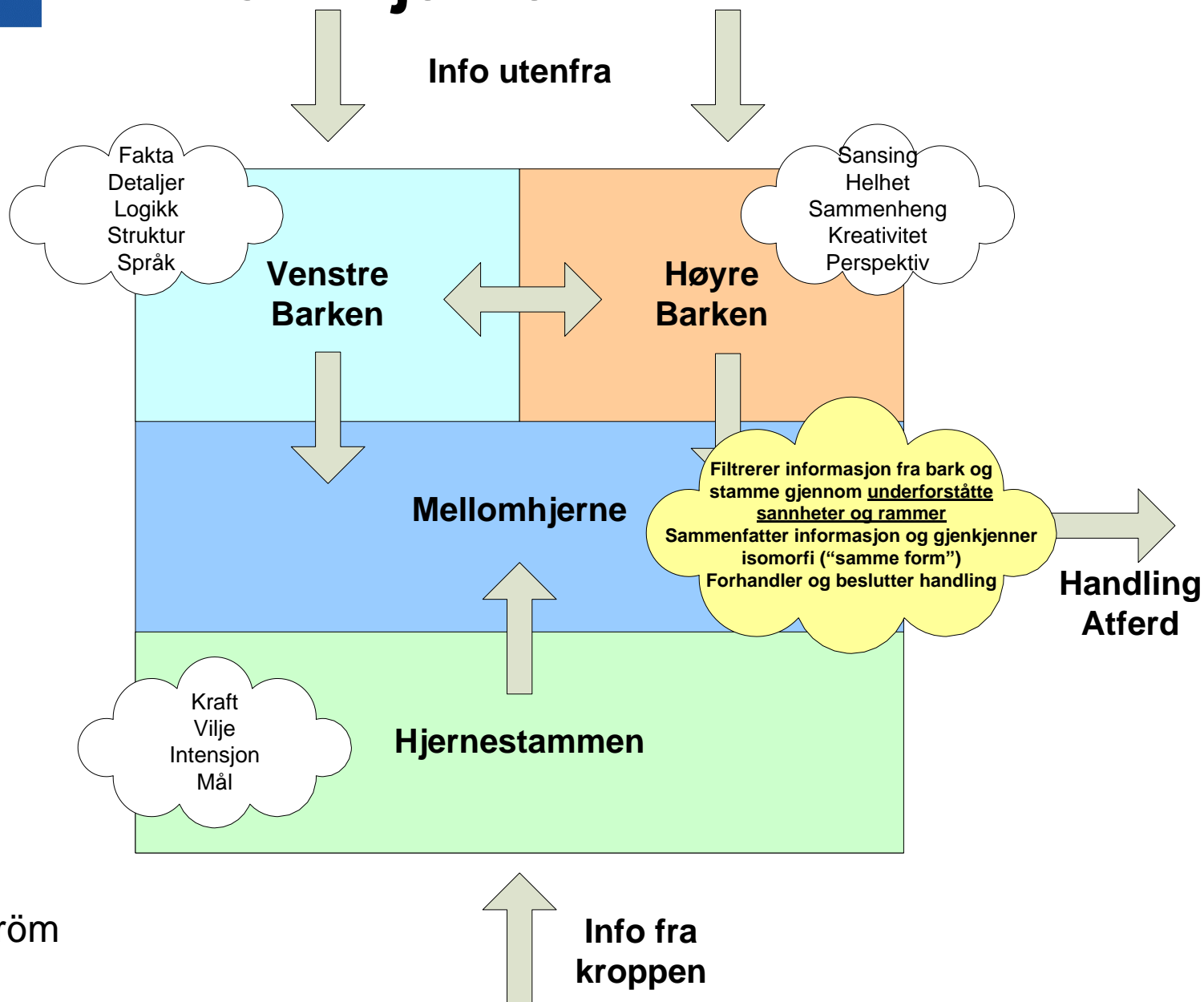
Litt om hjerne...

Litt om hjerne...

Litt om hjerne...

Dilemmaer med etterlevelse og regler

- Regler: mål eller verktøy?
 - Etterlevelse er ikke et mål, men konsekvens!
- Dårlig etterlevelse: årsak, symptom eller konsekvens?
>>>
- Vil vi virkelig at folk etterlever alt?
 - ETTOing >>>
 - Work-to-rule
- Leverer vi de rette rammene med reglene?

Kulturarbeidet i JBV -

- Åpen
- Engasjert
- Profesjonell
- Og ledelsen går foran med å:
 - sette retning
 - gi handlingsrom
 - ta ansvar
 - inspirere

Råkkontaktkultur i Jernbaneverket

Det tar 20-30 minutter å besvare undersøkelsen. Husk å lese utsagnet nøye. Her er det ingen "riktige" eller "gale" svar, det er din personlige oppfatning vi er ute etter.

Din identitet vil holdes skjult.
Les en uttalelse fra respondent, (Åpne i nytt vindu)

* Hvilken divisjon tilhører du?

- Banedivisjonen
- Trafikdivisjonen
- Utbyggingsdivisjonen
- Sentrale staber og støttefunksjoner

* Innenfor hvilket jernbanefaglig område arbeider du i hovedsak?

- Linjen
- Signal
- Kontaktledning/strømforsyning
- Tele/fel
- Trafikfag
- Ikke jernbanefaglig stilling
- Annet jernbanefaglig område

Kulturarbeidet i JBV - områder

- Sikkerhetskultur [>>>](#)
- Nøyaktighetskultur [>>>](#)
- Resultatkultur [>>>](#)
- Samarbeidskultur [>>>](#)

Kulturarbeidet i JBV - Læring

Sikkerhet - Microsoft Internet Explorer

Ell Rødiger Vis Favoritter Verktøy Hjelp

Tilbake [Navigation icons]

Adresse http://banenettet.common.jernbaneverket.local/portal/page?_pageid=53,18059,53_514034&_dad=portal&_schema=PORTAL&articleId=84127&artSectionId=...

BaneNettet

Min side | Prosjekter | Organisasjonsenheter

Om Jernbaneverket | Personal | Trafikk | Lover og standarder | **Sikkerhet** | Miljø

Sikkerhet

- Risikoanalyser
- Ønskede hendelser
- Synergi
- Synergi saksbehandling

Beredskap

- Security
- HMS
- Klima og rassikring

Kurs og arrangementer

- Styringsystem og oppdatering
- Prosessutvikling

Ofta stilte spørsmål

Læringssirkulære nr. 3 Nestenulykke ved skogrydding langs jernbanelinjen

Av Mona Tveraaen - Publisert 01.06.2010 11:04, sist endret 01.06.2010 11:04

Det er utarbeidet en nytt læringssirkulære på bakgrunn skogrydding langs jernbanelinjen.

Læringssirkulæren i sin helhet finner du til høyre.

Beskrivelse

I forbindelse med skogrydding langs jernbanelinjen, oppstod en nestenulykke som kunne ha fått alvorlige konsekvenser. En lastbærer kom i ubalanse som følge tung last og ujevnt terreng ved frakting av trevirke vekk arbeidsstedet. Krana ble brukt for å unngå velt ved at feilsvingte krana horisontalt ut. Krana traff en bardun som holdt en høyspenningsmast stødig, og fangtråden røk på grunn av rystelser. Arbeidet ble stoppet umiddelbart etter

- Erfaringsoverføring
- Bevisstgjøring
- Forbedring

Læringssirkulære 2010/02

Bruk av nedlagt infrastruktur eller infrastruktur ikke i vanlig bruk

Doculivenummer 201001203

Dato: 16. februar 2010

Beskrivelse:

I forbindelse med stengningen av strekningen Stavanger-Sandnes i 2009, ble Helleland stasjon tatt i bruk for av- og påstigning. Helleland stasjon har ikke vært i regulær bruk på mange år. Stasjonens status er uklart, plattformen er kort og stasjonen var ikke inkludert da Jernbaneverket i 2006 søkte unntak fra sikkerhetsforskriftens krav til plattformlengde. Bruk av Helleland stasjon ble ikke risikovurdert, og det ble ikke søkt om unntak fra krav til plattformlengde hos Statens jernbanetilsyn. Beslutningen om bruk av Helleland var ikke sporbar, og ansvarsforhold var utydelige.

Lærepunkter og tiltak:

- Bruk av nedlagt infrastruktur kan være meldings- og søknadspiktig til Statens jernbanetilsyn, ref sikkerhetsforskriftens §§ 12-8, 12-9 og 12-10
- Bruk av infrastruktur som ikke tilfredstiller forskriftskrav, eksempelvis plattformer som er kortere enn lengste tog som tillates å stoppe, forutsetter innvilget unntak fra tilsynsmyndighet
- Alltid involvere sikkerhets- og kvalitetspersonell og sjekke ut interne og eksterne krav ved tvil
- Sørg for at beslutning om bruk av nedlagt infrastruktur er sporbar og at beslutning skjer hos ansvarlig banesjef
- Når mange aktører er involvert er det viktig at ansvarsforhold blir tydeliggjort og kommunikasjon formalisert.

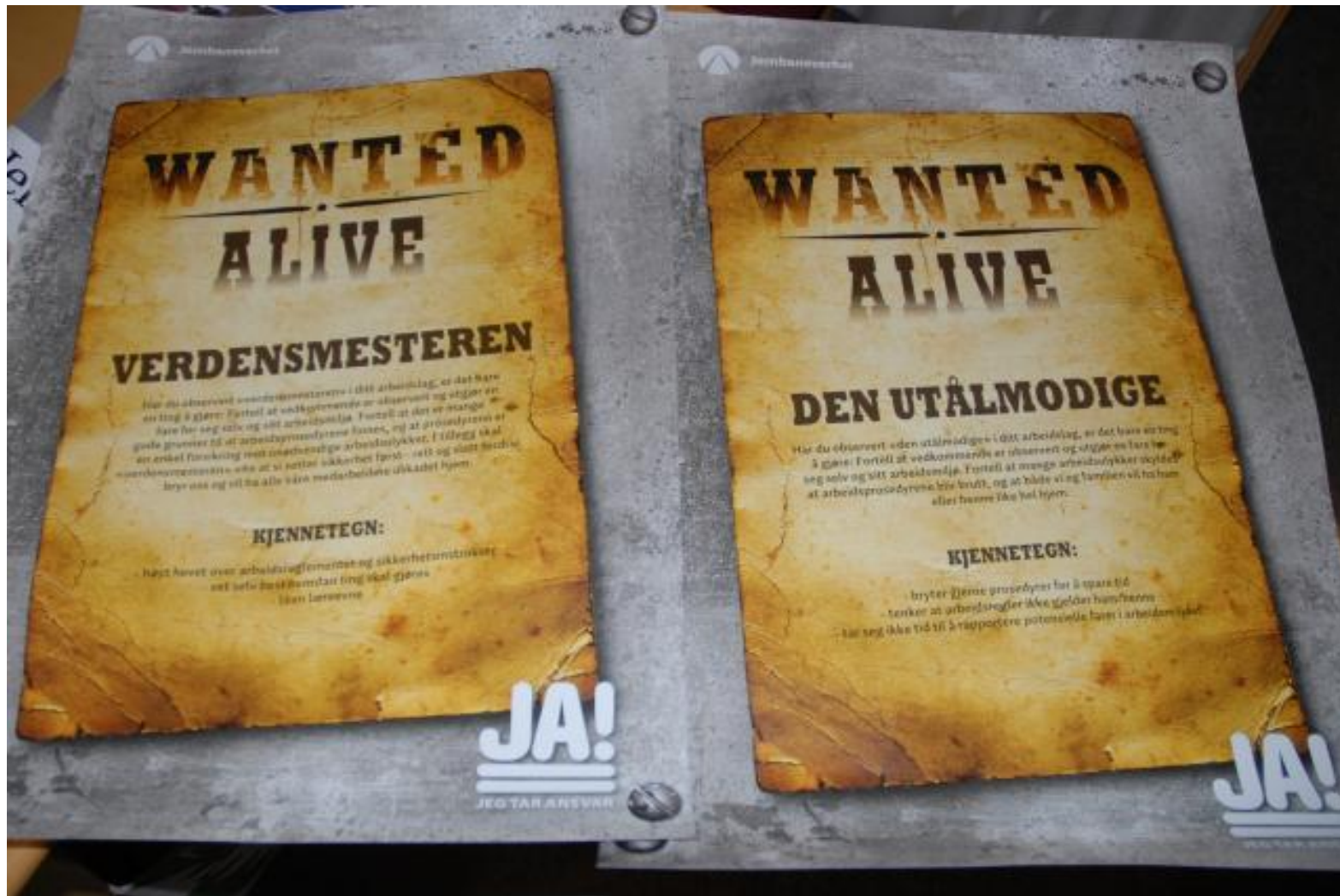
Spørsmål?

Ta kontakt med sikkerhets- og kvalitetsrådgiveren i din enhet, eller med ansvarlig redaktør for dette L-sirkulære:

Sikkerhetsdirektør Monika L. Eknes, mon@bvno, tel 916 57 123.

Hensikt med Læringssirkulærer er å gi en mulighet for å lære fra uheld og nesten uheld innen Jernbaneverket (eller andre steder). Beskrivelser er basert på faktiske hendelser, men saksbeskrivelsen er endret slik at saken er anonymisert samtidig som de relevante lærepunktene kommer frem.

Kulturarbeidet i JBV - JA!

Avslutningsvis...

- Takk for oppmerksomhet!
- Spørsmål?
- Kommentar?